

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se

Rektorn vid Ekängsskolan
Marie-Louise.Jonasson@linkoping.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ekängsskolan
i Linköpings kommun

Tillsyn av Ekängsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ekängsskolan besöktes av Skolinspektionen den 31 januari 2012.

Helhetsbedömning

Inom Ekängsskolan bedrivs en verksamhet som är inriktad på elevernas utveckling och lärande. Skolan ger i allt väsentligt eleverna förutsättningar att nå de nationella målen, men det finns elever som inte når kunskapskraven i alla ämnen. För att alla elever ska kunna uppfylla kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål måste skolan säkerställa att eleverna och deras vårdnadshavare får information om elevens kunskapsutveckling i alla ämnen som eleven får undervisning i samt att kvaliteten på elevernas skriftliga individuella utvecklingsplaner förbättras.

Skolans rektor har utvecklat former för ett systematiskt kvalitetsarbete där skolans resultat följs upp och analyseras kontinuerligt och leder till förbättringsåtgärder. I detta arbete ingår bland annat insatser för att skapa en god studiemiljö för eleverna och för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Inom skolenheten pågår bland annat en dialog om en förbättrad arbetsro och vad arbetsro kan innebära i olika situationer. Värdegrundsarbetet är väl förankrat hos lärare och elever, men eftersom elever upplever att alla lärare inte är konsekventa när det gäller skolans gemensamma regler behöver skolan intensifiera insatserna inom detta område.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Ekängsskolan i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att **senast 2012-08-31** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Rektorn fattar inte beslut om åtgärdsprogram enligt författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Säkerställa att beslut om åtgärdsprogram fattas i enlighet med författningarnas krav. (3 kap 9 § skollagen, 28 kap. 16 § skollagen)

Bedömning och betygssättning

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att skriftliga individuella utvecklingsplaner innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i varje ämne eleven får undervisning i samt en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. (10 kap. 13 § skollagen)

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Modersmålsstöd i förskoleklassen anordnas inte i enlighet med författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

I detta ingår att:

- Säkerställa att modersmålsstöd anordnas i förskoleklassen i enlighet med författningarnas krav. (9 kap. 10 § skollagen)

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska Ni **senast 2012-08-31** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut om åtgärdsprogram enligt författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn eller den som fått en delegation att fatta beslut om åtgärdsprogram. Beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Beslutet om att utarbeta åtgärdsprogram måste utformas så att det tydligt framgår att själva åtgärdsprogrammet är en del av beslutet.

Det framkommer att rektorn och personalen på Ekängsskolan följer en rutin som innebär att rektorn efter en pedagogisk kartläggning fattar beslut om att åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Med beslutet bifogas information till föräldrarna om att beslutet kan överklagas. Detta beslut är, enligt rektorn, avsett att fungera som ett så kallat försättsblad till det åtgärdsprogram som utarbetas vid samma tillfälle. Det framkommer också att rektorn inte fattar ett nytt beslut varje gång ett nytt program utarbetas för en elev. Eftersom åtgärdsprogrammet inte är utformat som ett beslut får vårdnadshavarna inte information om att innehållet i åtgärdsprogrammet kan överklagas.

Skolinspektionen bedömer att det sätt som skolan tillämpar bestämmelsen om åtgärdsprogram inte överensstämmer med författningarnas krav.

Författning:

3 kap 9 § skollagen

28 kap. 16 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner som upprättats höstterminen 2011 på Ekängsskolan. I några planer framgår inte tydligt vilka insatser skolan avser att genomföra för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Av de skriftliga omdömena framgår inte elevens

kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven i varje ämne eleven får undervisning i. I något ämne ges endast en beskrivning av vad klassen arbetat med, men det saknas en bedömning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Det saknas också omdömen i naturorienterande ämnen och teknik i vissa årskurser, trots att eleverna fått undervisning i dessa ämnen. Skolinspektionen ser positivt på att skolan har uppmärksammat att det saknas omdömen i nämnda ämnen och arbetar för att eleverna ska få omdömen i samtliga ämnen.

Sammantaget måste rektorn säkerställa att eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens kunskapsmässiga utveckling på det sätt som föreskrivs i författningarna.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning:**

Modersmålsstöd i förskoleklassen anordnas inte i enlighet med författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att förskoleklassen ska medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165) ska modersmålsstöd i förskoleklass i första hand vara en pedagogisk fråga för förskoleklassen. Det framgår bland annat att i varje förskoleklass där det finns elever med annat modersmål än svenska ska aktiviteter, arbetssätt, miljö och material anpassas till elevernas behov.

På Ekängsskolan finns elever i förskoleklassen med annat modersmål än svenska. Tillsynen visar att förskoleklassen arbetar med att stimulera elevers språkutveckling, men de insatser som görs är inriktade på att utveckla det svenska språket. Vidare framgår det att skolan följer en rutin som finns för modersmålsstöd i Linköpings kommun som innebär att elever i förskoleklassen med annat modersmål än svenska erbjuds att ansöka om så kallad modersmålsträning. För geografiskt utspridda barn och i de mindre förekommande språken ges modersmålsstöd i särskilda lokaler. Föräldrarna ansvarar för hämtning och lämning av barnet. I övrigt framgår att rektorn och personalen i förskoleklassen inte har övervägt hur den ordinarie verksamheten kan medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål.

Skolinspektionen bedömer att Ekängsskolan måste medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål inom ramen för verksamheten i förskoleklassen.

Författning:

9 kap. 10 § skollagen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Ekängsskolan finns en plan mot kränkande behandling, tillika likabehandlingsplan, för läsåret 2011/2012 som till stora delar uppfyller författningarnas krav. Planen saknar dock en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående år har genomförts. Skolinspektionen noterar att en sådan redogörelse finns i skolans kvalitetsredovisning.

Rektorn behöver säkerställa att skolenhetens plan mot kränkande behandling motsvarar författningarnas krav. Bristen bedöms som en mindre allvarlig överträdelse, varför Skolinspektionen stannar vid en anmärkning.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Ekängsskolan har redovisat måluppfyllelsen i årskurs 3 för åren 2010 och 2011. År 2011 var måluppfyllelsen i matematik 90 procent vilket är lägre än året innan då måluppfyllelsen var 97 procent. I svenska var måluppfyllelsen 94 procent år 2011 vilket är i paritet med resultatet för föregående år.

För årskurs 5 har skolan redovisat måluppfyllelsen i samtliga ämnen för åren 2009-2011. År 2010 nådde, med något enstaka undantag, alla elever målen i samtliga ämnen. År 2011 var resultatet lägre; i engelska och matematik nådde 88 respektive 86 procent av eleverna målen. Alla elever nådde inte heller målen i svenska detta år.

Alla elever ges inte möjligheter att nå målen i samtliga ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Av intervjuer med eleverna och av Skolinspektionens elevenkät våren 2011 framkommer att skolmiljön i huvudsak upplevs som trygg. Skolenheten arbetar aktivt och systematiskt med värdegrundsfrågor, vilket framgår tydligt av skolenhetens kvalitetsredovisning och plan mot kränkande behandling samt av genomförda intervjuer. Värdegrundsarbetet följs bland annat upp genom en enkät riktad till alla elever som skolenhetens trygghetsgrupp genomför varje termin. Av intervjuer med eleverna framkommer dock att eleverna upplever att alla lärare inte är konsekventa när det gäller att upprätthålla skolenhetens gemensamma regler, vilket även framkom i Skolinspektionens elevenkät.

Beskrivning av Ekängsskolan

Ekängsskolan ligger i stadsdelen Ekängen vid sjön Roxen ca sex kilometer nordost om Linköpings centrum. Skolan byggdes 2003 och ligger i ett område som expanderar. Från läsåret 2009/2010 disponerar skolan en paviljong för årskurs 6 och ett fritidshem. En ny skola nära Ekängsskolan för cirka 200 barn beräknas vara klar sommaren 2013.

För närvarande har skolan 81 elever i förskoleklass och 352 elever i grundskolans årskurser 1-6. Skolan är organiserad i fyra arbetslag. Det finns tre arbetslag för förskoleklass och årskurserna 1-3 samt ett arbetslag för årskurserna 4-6. Verksamheten är organiserad i åldershomogena grupper.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Ronny Högberg, Sofia Lindstrand och undervisningsråd Eleonor Duvander.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Rut Hård af Segerstad
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.¹ Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

¹ Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: www.skolinspektionen.se.

ionens regi.² Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

² Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se www.skolverket.se.